

Joanna Kata

Doktorantka na Wydziale Pedagogiki i Psychologii
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Recenzja książki:

Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Program zajęć, część 2,
red. E. Grudziewska,
Wydawnictwo Difin,
Warszawa 2016, ss. 169.

Recenzowana praca zbiorowa pt. *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Program zajęć. Część 2* pod redakcją naukową dr Ewy Grudziewskiej zawiera teksty autorów wywodzących się z różnych środowisk naukowych. Współautorzy tomu poruszyli w swoich artykułach ważną i istotną problematykę socjoterapii w pracy z dziećmi i młodzieżą. Jak pisze w słowie wstępnym (s. 7) redaktorka naukowa tomu, „Socjoterapeuci, nauczyciele, wychowawcy cały czas poszukują nowych propozycji metodycznych, które wzbogaciłyby ich warsztat naukowy”. Wszystkie teksty składające się na całość tomu są uporządkowane logicznie. Rozdział I – *Diagnoza w socjoterapii – propozycje narzędzi badawczych* (s. 10-30) autorstwa Ewy Grudziewskiej koncentruje się na kwestiach diagnozy w socjoterapii. Autorka scharakteryzowała narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w socjoterapii. Opisuje Arkusz Obserwacyjny Thomasa M. Achenbacha, stosowany do badania dzieci i młodzieży od 4 do 18 lat. Dodatkowo autorka prezentuje przykładową tabelę z arkusza obserwacyjnego T.M. Achenbacha. Dokonuje analizy: Testu Kolorowych Kwadratów, Arkusza Obserwacyjnego

Zachowania (AOZ) Z. Bartkowicza, Kwestionariusza Umiejętności Prospołecznych. Sądzę, że tekst Ewy Grudzieńskiej w sposób wyczerpujący oraz merytorycznie poprawny przedstawia diagnozę w socjoterapii, prezentując propozycję narzędzi badawczych wykorzystywanych w socjoterapii dzieci i młodzieży. Rozdział II – *Ewaluacja w socjoterapii* (s. 31-50) autorstwa Marii Łuszczynskiej porusza problematykę ewaluacji w socjoterapii, istotnej z punktu widzenia prowadzonych oddziaływań dla socjoterapeuty oraz uczestników zajęć. Autorka przedmiotem analizy ewaluacji w socjoterapii uczyniła etapy procesu planowania, korzyści i ograniczenia ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. W kolejnej części książki czytelnik znajdzie propozycje programów socjoterapeutycznych, które zostały napisane przez słuchaczy studiów podyplomowych w zakresie socjoterapii, odbywających się w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Pierwszy z programów socjoterapeutycznych autorstwa Elżbiety Chwałek *„Ja wśród innych” – program socjoterapeutyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym* (s. 51-84) ma na celu profilaktykę łagodzenia bądź eliminowania zachowań nieakceptowanych społecznie. Kolejny program socjoterapeutyczny autorstwa Anny Łuszczak *„Jestem wartościowym człowiekiem” – autorski program socjoterapeutyczny dotyczący budowania poczucia własnej wartości u dzieci w wieku 11-12 lat* (s. 85-124) dotyczy budowania poczucia własnej wartości jako podstawowej potrzeby człowieka. Celem programu jest dostarczanie nowych umiejętności i wiedzy o samym sobie. Program oparty jest na teorii budowania własnej wartości N. Brandena, co pozwala na dostarczenie dzieciom nie tylko wiedzy o samym sobie w postaci zalet, talentów, ale także pomaga zrozumieć podstawowe kwestie, to, że życie zależy w największym stopniu od nich samych. Jako ostatni program został zamieszczony tekst autorstwa Anny Stania-Skalskiej i Ewy Stania-Tomczak *„Energetyczna akcja-reakcja” – program socjoterapeutyczny wspomagający rozwój umiejętności radzenia sobie z konfliktami dla młodzieży gimnazjalnej prezentującej zachowania agresywne i autoagresywne* (s. 125-169). Autorski program socjoterapeutyczny wspomaga rozwój umiejętności radzenia sobie z konfliktami u młodzieży gimnazjalnej, która prezentuje zachowania agresywne i autoagresywne. Celem programu jest zmiana zachowań nieprawidłowych oraz stylu radzenia sobie z konfliktami, przede wszystkim redukcja postaw agresywnych. Zrecenzowana praca jest wnikliwa ze względu na wieloaspektowe spojrzenie na prowadzoną socjoterapię dzieci i młodzieży. Ponadto czytelnik może wzbogacić

wiedzę w zakresie diagnozowania w socjoterapii. Praca ma charakter poznawczy, kształcący oraz praktyczny. Uważam, że zainteresuje nauczycieli akademickich, pedagogów, psychologów i socjoterapeutów oraz studentów pedagogiki. Opracowanie wyróżnia dbałość o język, komunikatywność przekazu. Na uwagę zasługuje poprawna adjustacja tekstu oraz elegancja szaty graficznej. Wydana pod redakcją naukową Ewy Grudziewskiej publikacja stanowi inspirację do dalszych pedagogicznych poszukiwań oraz przemyśleń.